KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 5.7.2021 r.
COM(2021) 356 final

2021/0176 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w odniesieniu do ograniczeń w dostępie do wód Unii

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

W art. 5 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa[1] ustanowiono odstępstwo dla strefy 12 mil morskich państw członkowskich (wody terytorialne) od ogólnej zasady równego dostępu unijnych statków rybackich do wód i zasobów Unii określonej w art. 5 ust. 1 tego rozporządzenia. Odstępstwo to upoważnia państwa członkowskie do ograniczenia połowów w strefie 12 mil morskich do niektórych statków. Ograniczenia wprowadzone przez państwa członkowskie na podstawie tego odstępstwa zmniejszyły presję połowową na obszarach najbardziej wrażliwych biologicznie i przyczyniły się do stabilności gospodarczej łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego.

W art. 5 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 ustanowiono podobne odstępstwo w odniesieniu do wód do 100 mil morskich od linii podstawowych unijnych regionów najbardziej oddalonych, o których mowa w art. 349 akapit pierwszy Traktatu. Odstępstwo uprawnia dane państwa członkowskie do ograniczenia prowadzenia połowów do statków zarejestrowanych w portach tych terytoriów.

Odstępstwa obowiązują do dnia 31 grudnia 2022 r., a celem wniosku jest uniknięcie zaprzestania stosowania szczególnego systemu dostępu określonego w art. 5 ust. 2 i 3 rozporządzenia. We wniosku proponuje się zmianę odpowiednich przepisów rozporządzenia w celu przedłużenia okresu, w którym państwa członkowskie mogą ograniczyć dostęp do swoich wód na mocy tych przepisów.

Cele szczególnego systemu pozostają równie aktualne, jak w poprzednich dziesięcioleciach. Wynika to z obecnego stanu ochrony wielu stad, niezmiennego znaczenia ochrony wód przybrzeżnych oraz utrzymujących się trudności na obszarach przybrzeżnych, które są w dużym stopniu zależne od rybołówstwa i prawdopodobnie nie odniosą korzyści z rozwoju gospodarczego innych sektorów. Zmiana obecnych ustaleń wiąże się z wysokim ryzykiem zakłócenia równowagi, która utrzymuje się od czasu wprowadzenia tego szczególnego systemu.

Wniosek ma zatem na celu przedłużenie obecnych odstępstw o kolejne 10 lat.

Ponadto proponuje się zmianę załącznika I do rozporządzenia (UE) nr 1380/2013. Załącznik I ustala dla każdego państwa członkowskiego strefy geograficzne w ramach pasów przybrzeżnych innych państw członkowskich, w których może ono prowadzić działalność połowową, oraz określa, jakie gatunki może ono poławiać. Zmiana ta odzwierciedla wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej, a także wspólny komunikat Włoch i Grecji do Komisji z dnia 9 czerwca 2020 r. w sprawie dostępu włoskich statków rybackich do greckich wód terytorialnych odzwierciedlony w porozumieniu dwustronnym między zainteresowanymi państwami członkowskimi. Na koniec w następstwie wyroku w sprawie C-457/18[2] z załącznika I należy usunąć przypisy odnosząc się do umowy o arbitraż między Słowenią a Chorwacją, podpisanej w Sztokholmie w dniu 4 listopada 2009 r., ze względu na brak kompetencji UE w kwestiach granicznych.

---

[1] Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 22.

[2] Wyrok z dnia 31 stycznia 2020 r., Republika Słowenii przeciwko Republice Chorwacji, C-457/18, EU:C:2020:65, pkt 102-104.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

Podstawę prawną wniosku stanowi art. 43 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Zgodnie z art. 3 ust. 1 lit. d) TFUE UE ma wyłączne kompetencje w zakresie zachowania morskich zasobów biologicznych w ramach wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb). Niniejszy wniosek wchodzi w zakres tych wyłącznych kompetencji. Zasada pomocniczości nie ma zatem zastosowania.Ponieważ wniosek dotyczy przede wszystkim ograniczonego w czasie przedłużenia okresu obowiązywania środka, który już istnieje w rozporządzeniu (UE) nr 1380/2013, nie ma wątpliwości co do zasady proporcjonalności.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

W drugiej połowie 2020 r. państwa członkowskie zostały poproszone o przekazanie informacji na temat ograniczeń, jakie stosują na podstawie art. 5 ust. 2 i 3 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013. Otrzymano odpowiedzi od 16 państw członkowskich, w których potwierdzono potrzebę utrzymania bez zmian obecnego systemu odstępstw. Jedynym wyjątkiem była zmiana załącznika I do rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, o którą zwróciły się Włochy i Grecja, aby odzwierciedlić dostęp do greckich wód terytorialnych na Morzu Egejskim, Jońskim i Libijskim.

W grudniu 2020 r. Komitet Naukowo-Techniczny i Ekonomiczny ds. Rybołówstwa (STECF) przedstawił sprawozdanie na temat społecznego wymiaru WPRyb[3]. W sprawozdaniu rozważano między innymi, czy ograniczenia wprowadzone przez państwa członkowskie na mocy art. 5 ust. 2 rozporządzenia mogły przyczynić się do zachowania tradycyjnej działalności połowowej flot przybrzeżnych w celu utrzymania infrastruktury społecznej i gospodarczej tych obszarów.

STECF zauważył, że nie było możliwe dokonanie oceny wpływu tych ograniczeń, ponieważ konieczna była dalsza analiza i należało wziąć pod uwagę wiele innych istotnych czynników. Eksperci stwierdzili jednak, że żadne państwo członkowskie nie zgłosiło jakichkolwiek konfliktów dotyczących art. 5 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013. STECF zauważył, że ten przepis obowiązujący od początku lat 70. XX wieku i który został włączony do pierwszego rozporządzenia podstawowego WPRyb w 1982 r., a następnie do każdego przeglądu rozporządzenia podstawowego WPRyb od tego czasu (1992, 2002, 2013 r.), jest dobrze odbierany i umożliwia unikanie konfliktów między państwami członkowskimi.

- **Ocena skutków**

Jak wskazano w planie działania dotyczącym tej inicjatywy[4], wniosek przedłuża okres obowiązywania obecnego systemu, podobnie jak miało to miejsce w 2012 r., wprowadzając

[3] https://stecf.jrc.ec.europa.eu/documents/43805/2672864/STECF+20-14+-+Social+dimension+CFP.pdf/a68c6c42-6b64-41fc-b5a0-b724c71aa78e

[4] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12533-Polityka-rybo%C5%82owstwa-UE-przed%C5%82uzenie-stosowania-systemu-dostepu-do-wod_pl

zmiany do poprzedniego rozporządzenia w sprawie WPRyb[5]. Zmiany w załączniku I ograniczają się do uwzględnienia ostatnich zmian w zarządzaniu wodami terytorialnymi. W związku z tym sprawozdanie z oceny skutków nie jest wymagane.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Niniejszy środek nie powoduje konieczności ponoszenia dodatkowych wydatków przez Unię.

2021/0176 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w odniesieniu do ograniczeń w dostępie do wód Unii

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 43 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego[6],

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Unijne statki rybackie mają jednakowy dostęp do wód i zasobów Unii, z zastrzeżeniem przestrzegania przepisów wspólnej polityki rybołówstwa.

(2) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013[7] przewiduje odstępstwa od zasady równego dostępu w następujących okolicznościach:

(3) Państwa członkowskie są upoważnione do ograniczenia połowów do statków rybackich, które tradycyjnie prowadzą połowy na tych wodach z portów na sąsiadującym wybrzeżu na wodach do 12 mil morskich od linii podstawowych.

(4) Państwa członkowskie są również upoważnione do ograniczenia dostępu do wód do 100 mil morskich od linii podstawowych unijnych regionów najbardziej

[5] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1152/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. dotyczące zmiany rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 w sprawie ochrony i zrównoważonej eksploatacji zasobów rybołówstwa w ramach wspólnej polityki rybołówstwa.

[6] Dz.U. C z , s. .

[7] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 22).

oddalonych, o których mowa w art. 349 Traktatu, do statków zarejestrowanych w portach tych terytoriów.

(5) Istniejące przepisy ograniczające dostęp do zasobów w obrębie stref 12 mil morskich państw członkowskich przyczyniły się do ochrony zasobów poprzez ograniczenie nakładu połowowego w najbardziej wrażliwych strefach wód Unii. Przepisy te chroniły również tradycyjną działalność połowową, od której w znacznej mierze zależy społeczny i gospodarczy rozwój niektórych społeczności w strefach przybrzeżnych.

(6) Istniejące przepisy ograniczające dostęp do żywych zasobów morza wokół unijnych regionów najbardziej oddalonych, o których mowa w art. 349 akapit pierwszy Traktatu przyczyniły się do zachowania lokalnej gospodarki na tych terytoriach, biorąc pod uwagę ich sytuację strukturalną, społeczną i ekonomiczną.

(7) Istniejące odstępstwa w odniesieniu do ograniczeń w dostępie do wód Unii wygasną w dnu 31 grudnia 2022 r. Odstępstwa te należy jednak przedłużyć o kolejny okres dziesięciu lat, aby zapewnić ciągłość obecnych środków ochrony i uniknąć zakłócenia równowagi, która utrzymuje się od czasu wprowadzenia tego specjalnego systemu.

(8) Należy zmienić załącznik I do rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 w następstwie wystąpienia Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej oraz wspólnego wniosku Włoch i Grecji dotyczącego dostępu statków włoskich do Morza Jońskiego, Morza Egejskiego i Libijskiego.

(9) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) nr 1380/2013.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (UE) nr 1380/2013 wprowadza się następujące zmiany:

(1) w art. 5 ust. 2, 3 i 4 termin „31 grudnia 2022 r.” zastępuje się terminem „31 grudnia 2032 r.”;

(2) załącznik I zastępuje się tekstem znajdującym się w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie siódmego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich od dnia 1 stycznia 2023 r.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego	*W imieniu Rady*
Przewodniczący	*Przewodniczący*